

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR BAYRAKLI BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	54

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: Amortisman Ayırma İşlemlerinde Tespit Edilen Hatalar	14
Tablo 9: İlbank Belediye Veri ve Bilgi Bankası Sermaye Bilgisi.....	15
Tablo 10: 2017-2020 Yılları Arası Avukatlık Vekâlet Ücretleri	21
Tablo 11: Tapu Tescil İşlemi Yapılmayan Taşınmazlar	24
Tablo 12: Tapu Tescili Yapılmayan Taşınmazlar	26
Tablo 13: Tahsis Süresi 25 Yılı Aşan (Süresiz) Taşınmazlar	27
Tablo 14: Yapılandırma Kanunları Kapsamındaki İdare Borçları	31
Tablo 15: Yapılandırma Kapsamında Olmayan İdare Borçları	31
Tablo 16: Diğer Harcama Birimlerinin Bütçelerine Konulan Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar ve Organizasyon Ödenekleri ve Harcamaları	32
Tablo 17: Belediye Şirketi Personel Gideri Dahil Personel Gideri.....	36
Tablo 18: Muhasebe ve Mali İşlemlerden Sorumlu Üye Görevlendirilmeyen İhaleler	42
Tablo 19: İşletme Yükümlülüğü Devredilmeyen Parkların Elektrik Abonelik Listesi.....	45
Tablo 20: Bütçe Gideri Olarak Kaydedilmeyen İlbank Sermaye Kesintileri.....	48
Tablo 21: Şirket Ortaklarının Yasaklılık Sorgulamasının Yapılmadığı İhaleler.....	50
Tablo 22: SGK'ya Bildirim Zorunluluğuna Uyulmayan İhaleler	51

KISALTMALAR

A.Ş.	Anonim Şirket
DOP	Düzenleme Ortaklık Payı
İKN	İhale Kayıt No
İlbank	İller Bankası Anonim Şirketi
İzmir YIKOB	İzmir Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TÜM BEL – SEN	Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması
2. Amortisman Ayırma İşlemlerinin Hatalı Yapılması
3. Belediyenin İbank Sermaye Payının Mali Rapor ve Tablolarda Eksik Gösterilmesi
4. Hurdaya Ayrılan Duran Varlıklar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarının Gerçek Durumu Yansıtılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Asgari Ücret Prim Desteğinin Genel Bütçeye Gelir Kaydedilmek Üzere Gönderilmemesi
2. Dağıtım Yapılmayan Avukatlık Vekâlet Ücretlerinin Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi
3. İlk Madde ve Malzeme Hesabı ile Giderler Hesabı Arasında Uyumsuzluk Bulunması
4. Bütçe Emanetlerine Alınan Tutarların Muhasebe Kaydına Alınma Sırasına Göre Ödenmemesi
5. İdarede Kullanılan Taşınmaz Bilişim Sistemi İle Muhasebe Sistemi Arasında Entegrasyonun Olmaması
6. İdare Aleyhine Açılan Kamulaştırmasız El Atma Davalarında Tapu Kayıtlarının İdare Adına Tescil Edilmemesi
7. İdarenin Tasarrufuna İntikal Eden Düzenleme Ortaklık Payları ile İdare Tarafından Kiralanan Taşınmazların Taşınmaz Form ve İcmal Cetvellerine Kayıt Edilmemesi ve Muhasebeleştirilmemesi
8. İdareye Bedelsiz Devredilen Taşınmazların Tapu Tescil İşlemlerinin Tamamlanamaması
9. Taşınmazların Süresiz Tahsis Edilmesi
10. Taşınmazın Gençlik ve Spor Kulübü Derneğine Tahsis Edilmesi
11. Kiraya Verilen Kent Mobilyalarına İlişkin İlan ve Reklam Vergisinin Tahakkukunun Hatalı Yapılması

12. Vergi ve Primler ile Kamu İdarelerine Ait Payların Mevzuatta Öngörülen Sürelerde Ödenmemesi Nedeniyle Bütçeye Ek Faiz Yükü Getirilmesi
13. Temsil, Ağırhama, Tören, Fuar ve Organizasyon Giderlerine İlişkin Ödeneğin Başkanlık Makamı Yerine Diğer Harcama Birimleri Tarafından Kullanılması
14. İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Verme Yetkisi Belediyede Olmayan Bazı İşletmelere Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyetinin Tesis Edilmemesi
15. Sokakların Kazısından Elde Edilen Gelirlerin Bayraklı Belediyesine Aktarılması için Gerekli Takibin Yapılmaması
16. Belediye Şirket Personeli Dahil Personel Giderlerinin Yasal Sınırların Üzerinde Olması
17. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması
18. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi
19. İmar Programlarının Zamanında Hazırlanmaması Nedeniyle 1/10 Oranında Emlak Vergisi Uygulamasına Devam Edilmesi ve Kısıtlılığı Devam Eden Alanlar Hakkında Tam Verinin Olmaması
20. İhale Komisyonlarında Muhasebe veya Mali İşlemlerden Sorumlu Üye Görevlendirilmemesi
21. Teşkilat Şemasında Yer Almayan ve Fiilen İcra Edilmeyen Müdürlüklere Atama Yapılması
22. İdareye Ait Bazı Yapıların Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması
23. Genel Aydınlatma Kapsamındaki Parkların İşletme Yükümlülüğünün Enerji Dağıtım Şirketine Devredilmemesi
24. Bakanlık İzni Alınmadan Yabancı Mahalli İdarelerle Kardeş Kent İlişkinin Kurulması
25. İbank Sermaye Kesintilerinin Bütçe Giderleriyle İlişkilendirilmemesi
26. Sözleşmeli Personele Yapılan Sosyal Denge Tazminatı Ödemelerinin Prime Esas Kazanca Dahil Edilmemesi
27. İhalelerde Şirket Ortaklarının Yasaklılık Sorgulamasının Yapılmaması

28. Bazı İhalelerde Sosyal Güvenlik Kurumuna Bildirim Zorunluluğuna Uyulmaması

29. Tahsil Edilen Kişilerden Alacakların Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bayraklı Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Bayraklı Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 38 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Bayraklı Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 3 adet birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü ve Hukuk İşleri Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı, memurlar arasından atanan 4 başkan yardımcısı bulunurken meclis üyeleri arasından görevlendirilen başkan yardımcısı bulunmamaktadır. Belediyenin 26 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	797	305
Sözleşmeli Personel	-	62
Kadrolu İşçi	397	33
Geçici İşçi	-	-
Toplam	1194	400
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	1092	1058

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 2 adet şirket bulunmakta olup dolaylı hissedarı olduğu şirket bulunmamaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Bayraklı Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Bayraklı Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklene Ödenek (TL)	Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	67.035.500,00	3.563.400,00	0,00	70.598.900,00	63.049.576,43	7.549.323,57	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	7.678.000,00	983.400,00	0,00	8.661.400,00	6.707.444,10	1.953.955,90	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	158.893.500,00	70.525.065,49	53.998.865,49	175.419.700,00	156.366.099,92	19.053.600,08	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	8.000.000,00	0,00	0,00	8.000.000,00	7.545.306,89	454.693,11	0,00
05	Cari Transferler	111.000,00	4.727.000,00	1.128.000,00	0,00	5.966.000,00	3.697.428,10	2.156.571,90	112.000,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	43.916.000,00	1.700.000,00	3.461.000,00	42.155.000,00	5.816.986,90	36.338.013,10	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	500.000,00	1.810.000,00	0,00	2.310.000,00	2.305.127,84	4.872,16	0,00
08	Borç Verme	0,00	2.000.000,00	0,00	0,00	2.000.000,00	0,00	2.000.000,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	22.250.000,00	0,00	22.250.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam		111.000,00	315.000.000,00	79.709.865,49	79.709.865,49	315.111.000,00	245.487.970,18	69.511.029,82	112.000,00

Bayraklı Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 315.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden 111.000,00 TL ödenekle birlikte 2020 yılı ödenek toplamı 315.111.000,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Yıl içinde 245.487.970,18 TL Bütçe Gideri yapılarak 69.511.029,82 TL ödeneğin iptal edilmesi ile kalan tutar olan 112.000,00 TL ödenek ise 2021 mali yılına devretmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	112.770.000,00	82.104.340,15	123.154,12	81.981.186,03	72,70
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	42.237.000,00	29.103.277,36	188.469,53	28.914.807,83	68,46
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	10.475.000,00	1.033.643,13	0,00	1.033.643,13	9,86
05- Diğer Gelirler	99.753.100,00	114.112.343,68	47.922,49	114.064.421,19	114,35
06- Sermaye Gelirleri	49.810.000,00	13.963.968,85	442.544,30	13.521.424,55	27,15
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	-

09- Red ve İadeler	-45.100,00	0,00	0,00	0,00	-
Toplam	315.000.000,00	240.317.573,17	802.090,44	239.515.482,73	76,04

2020 yılında net bütçe geliri, bütçe gelir tahmininin %76,04'u oranında gerçekleşmiştir. 2020 yılına ilişkin bütçe gelirleri incelendiğinde; Vergi gelirleri 81.981.186,03 TL (%72,70), Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri 28.914.807,83 TL (68,46), Alınan Bağış ve Yardımlar 1.033.643,13 TL (9,86), sermaye gelirleri 13.521.424,55 TL (%27,15) beklenenin altında, diğer gelirler ise 114.064.421,19 TL (%114,35) olarak beklenenin üstünde gerçekleşmiştir. 2020 yılında İzmir'de yaşanan deprem ile Ülkemiz genelinde yaşanan COVID 19 salgını nedeniyle bütçe gelir rakamlarında sapmalar meydana gelmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	70.598.900,00	63.049.576,43	89,30
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	8.661.400,00	6.707.444,10	77,44
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	175.419.700,00	156.366.099,92	89,14
04- Faiz Gideri	8.000.000,00	7.545.306,89	94,31
05- Cari Transferler	5.966.000,00	3.697.428,10	61,97
06- Sermaye Giderleri	42.155.000,00	5.816.986,90	13,79
07- Sermaye Transferleri	2.310.000,00	2.305.127,84	99,78
08- Borç Verme	2.000.000,00	0,00	0
09- Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0
Toplam	315.111.000,00	245.487.970,18	77,90

2020 yılında bütçe giderleri, bütçe ödeneklerinin %77,90'ı oranında gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerinde yaşanan düşüşün temel sebebi ülkemizde yaşanan COVID 19 salgın sürecidir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Vergi Gelirleri	63.481.494,30	72.509.890,64	81.981.186,03	14,22	13,06
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	29.646.641,79	26.836.489,93	28.914.807,83	-9,48	7,74
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	647,61	342.954,80	1.033.643,13	52857,00	201,39
Diğer Gelirler	87.825.257,52	91.714.829,63	114.064.421,19	4,43	24,37
Sermaye Gelirleri	12.076.395,91	1.414.054,75	13.521.424,55	-88,29	856,22
Toplam	193.030.437,13	192.818.219,75	239.515.482,73	-0,11	24,22
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Net Toplam	193.030.437,13	192.818.219,75	239.515.482,73	-0,11	24,22

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 46.697.262,98 TL'lik (%24,22) artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 690.688,33TL (%201,39) ve sermaye gelirlerinde 12.107.369,80 TL (%856,22) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Personel Giderleri	40.301.982,38	56.029.972,53	63.049.576,43	39,03	12,53
SGK Devlet Prim Giderleri	4.814.681,21	6.027.488,92	6.707.444,10	25,19	11,28
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	132.935.126,47	142.607.988,27	156.366.099,92	7,28	9,65
Faiz Giderleri	9.063.371,78	16.466.470,02	7.545.306,89	81,68	-54,18
Cari Transferler	3.325.678,47	2.440.338,42	3.697.428,10	-26,62	51,51
Sermaye Giderleri	17.807.013,45	7.247.283,56	5.816.986,90	-59,30	-19,74
Sermaye Transferleri	0,00	624.755,29	2.305.127,84	0,00	268,96
Toplam	208.247.853,76	231.444.297,01	245.487.970,18	11,14	6,07

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 14.043.673,17 TL (%6,07) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 7.019.603,90 TL (%12,53), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 679.955,18 TL (%11,28), mal ve hizmet alım giderlerinin 13.758.111,65 TL (%9,65) ve sermaye transferlerinin 1.680.372,55 TL (%268,96) arttığı görülmektedir. Özellikle personel giderinde yaşanan artış, belediye ile sendikalar arasında imzalanan sosyal denge sözleşmeleri ile toplu iş sözleşmelerinde ücret ve diğer ücret sayılan kalemlerde yaşanan artıştan kaynaklanmaktadır.

Sermaye giderlerinde 1.430.296,66 TL'lik (%19,74) ve faiz giderlerinde 8.921.163,13 TL'lik (%54,18) bir azalış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 274.761.282,81 TL, Faaliyet Geliri 246.350.537,92 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 28.410.744,89 TL olarak gerçekleşmiştir.

Bayraklı Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Bayraklı Personel Hizmetleri A.Ş.	4.050.000,00	4.050.000,00	%100
2	Baybel Genel Personel Hizmetleri A.Ş.	19.300.000,00	19.300.000,00	%100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Bayraklı Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve

standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise

İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun’a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Bayraklı Belediyesinde iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması kapsamında yapılan incelemeler sonucunda iç kontrol sistemleri ile ilgili tespitler aşağıda belirtilmiştir.

İdarenin organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmesine rağmen iş akış süreci, yetki devirleri ve sınırlarının yazılı olarak belirlenmesine ilişkin çalışmalar ilişkin süreç tamamlanmamıştır. Ayrıca İdare tarafından yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesi dikkate alınmıştır.

İdareye ait Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

İdare tarafından Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmakla birlikte personelin işe alınması, yer değiştirmesi görevde yükselmesi, yeterlilik – performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmesine rağmen hassas görevlere ilişkin prosedürler tamamlanmamıştır.

İdareye ait Stratejik Plan bulunmakla birlikte İdarenin kendi birimlerinin katkılarıyla hazırlanmıştır. Ayrıca İdarenin Performans Programı içerik olarak mevzuata uygundur. Bu süreçte belirlenen performans hedef ve faaliyetleri İdarenin bütçesiyle ilişkilendirilmiştir. Bu süreçte kurumsal riskler belirlenmiştir. Fakat iç kontrole ilişkin riskler belirlenmemiştir. Doğal olarak risk değerlendirmesi yapılmamıştır. Diğer taraftan İdareye ait Faaliyet Raporu içerik

olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Anılan plan ve raporlar İdarenin internet sayfasında yayınlanmaktadır.

İdare tarafından yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunan yönetim bilgi sistemi mevcuttur. Yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir.

İdarede iç denetçi ataması yapılmamıştır. İç kontrol sisteminin daha etkin işlemlerini sağlamak amacıyla boş olan iç denetçi kadrolarına atama yapılması uygun olacaktır.

Ayrıca, İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda belirtilen parasal sınırı aşan bazı ihalelere ilişkin taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Bayraklı Belediyesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

İdare adına tapuda kayıtlı olan taşınmazlardan, muhasebe kayıtlarında yer alanların tapu tescilinin yapıldığı yıla ait emlak vergi değeri üzerinden kayıtlara alındığı ve bu taşınmazların değer tespitlerinin yapılarak muhasebe kayıtlarındaki değerlerinin güncellenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre anılan Yönetmelik’in ekinde yer alan

“Tapuda Kayıtlı Taşınmazlar Başlıklı” bölümünde yer alan taşınmazlardan tapuda kayıtlı olanların maliyet bedeli ile maliyet bedeli belirlenmeyenlerin ise rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınacağı belirtilmiştir. Tapuda kayıtlı taşınmazın hem maliyet bedeli hem de rayiç değeri belirlenemiyorsa iz bedeli ile kayıtlara alınması gerekmektedir. Taşınmazların rayiç değeri, taşınmazın maliki kamu idaresince ya da başka idarelerin yönetiminde veya kullanımında ise kullanan kamu idaresince belirlenecektir.

Yapılan incelemede, İdarenin sahip olduğu tapuda kayıtlı taşınmazlardan muhasebe kayıtlarında yer alanların, tapu tescilinin yapıldığı yıla ait emlak vergi değeri üzerinden kayıtlara alındığı ve bu taşınmazlara ilişkin değer tespitlerinin mezkûr Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılmadığı tespit edilmiştir.

İdareye ait tapuya kayıtlı taşınmazların muhasebe kayıtlarında maliyet bedeli ya da rayiç değer üzerinden görünmemesi nedeniyle 250 – Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 – Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 – Binalar Hesabı ve 500 – Net Değer/Sermaye Hesabında yer alan tutarlar mali tablo ve raporlarda gerçek değerleri ile yer almamaktadır. Bu doğrultuda anılan Hesapların mali tablo ve raporlarda gerçek değerleri ile yer alabilmesi için taşınmazların değer tespitlerinin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 2: Amortisman Ayırma İşlemlerinin Hatalı Yapılması

Kurum bilançosunda kayıtlı bir kısım maddi duran varlık için amortisman ayrılmadığı, bir kısım duran varlık için ise kayıtlı değerinden daha fazla amortisman ayrıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde; bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 202 ve 203'üncü maddelerinde ise 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliği ve işleyişi hakkında detaylı açıklamalar yer almaktadır.

Belediyenin 2020 yılı mizanı incelendiğinde; bir kısım duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı, bir kısmı için ise duran varlığın kayıtlı değerinden daha fazla amortisman kaydı bulunduğu tespit edilmiştir.

Amortisman tabi varlıklar için amortisman ayrılmaması nedeniyle bilançoda 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı eksik, faaliyet sonuçları tablosunda da amortisman giderleri eksik görünmektedir. Buna karşılık bazı amortisman tabi maddi duran varlıklar için kayıtlı

maddi duran varlık tutarından daha fazla amortisman ayrılması 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabının fazla gösterilmesine sebep olmaktadır.

Tablo 8: Amortisman Ayırma İşlemlerinde Tespit Edilen Hatalar

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlığın Toplam Değeri	İdare Tarafından Ayrılan Amortisman Değeri
251.01.07.00.00	Yollar	4.103.378,13	0,00
251.01.20.01.00	Meydanlar	807.000,00	0,00
251.01.20.02.00	Parklar ve Yeşil Alanlar	134.587.959,90	0,00
251.01.20.06.00	Pazar Yeri	2.394.462,71	0,00
251.01.99.00.00	Diğer Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	796.764,09	0,00
252.01.01.01.99	Diğer	608.032,66	664.297,97
252.01.01.04.05	Halk Eğitim Merkezi	182.890,00	0,00
252.01.01.04.12	Eğitim ve Dinlenme Binaları	0,00	90.000,00
252.01.01.04.15	Hayvan Barınakları	557.817,51	0,00
252.01.01.05.99	Diğer	134.439,90	0,00
252.01.01.07.01	Kamu Konutları	33.780,00	38.222,14
253.03.02.00.00	Beslenme, Gıda ve Mutfak Cihaz ve Aletleri	345.690,66	346.398,66
255.03.02.00.00	Misafirhane, Konaklama ve Barınma Amaçlı Mobilyalar	142.689,21	142.896,53
255.07.01.00.00	Kütüphane Mobilyaları	32.904,70	0,00
255.07.02.00.00	Basılı Yayınlar	24.369,70	0,00
255.09.01.00.00	Doğa Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	687.485,09	688.741,19
255.10.03.00.00	Yangın Söndürme ve Tedbir Cihaz ve Araçları	98.683,33	99.054,98

Sonuç olarak; Belediyenin 2020 yılı mali tablolarında, 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 630- Giderler Hesabı hatalı görünmektedir.

BULGU 3: Belediyenin İlbank Sermaye Payının Mali Rapor ve Tablolarda Eksik Gösterilmesi

Kurum bilançosunda İlbank'ta bulunan sermaye payının eksik gösterildiği tespit edilmiştir.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesine göre; 5779 sayılı Kanun'a göre her ay Hazine ve Maliye Bakanlığı ve İlbank tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarların İlbank'ın sermayesine ekleneceği belirtilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 178'inci maddesine göre; kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede; Kurumun 2020 yılı bilançosunda 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 14.250.212,04 TL olarak yer almaktadır. Bununla birlikte İlbank Belediye Veri ve Bilgi Bankası kayıtlarına göre Kurumun 2010 yılından itibaren birikmiş sermaye payı tutarı 15.565.854,56 TL'dir.

Tablo 9: İlbank Belediye Veri ve Bilgi Bankası Sermaye Bilgisi

Yılı	İlbank Kayıtlarına Göre Sermaye Tutarı
2010	1.957.453,47
2011	2.872.219,72
2012	712.198,52
2013	820.140,30
2014	877.335,42
2015	1.008.833,35
2016	1.096.436,39
2017	1.298.707,09
2018	1.498.923,64
2019	1.566.373,21
2020	1.857.233,45
TOPLAM	15.565.854,56

Dolayısıyla İlbank sermayesine iştirak edilen tutarlar ile Kurum kayıtları arasında bulunan fark nedeniyle 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 1.315.642,52 TL eksik bilgi vermektedir.

BULGU 4: Hurdaya Ayrılan Duran Varlıklar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarının Gerçek Durumu Yansıtması

Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren ve 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenen duran varlıklar için ayrılmış amortisman tutarlarının eksik olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının işleyişini düzenleyen 225'inci maddesinde; kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının 299-Birikmiş

Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabın işleyişini düzenleyen 229'uncu maddesinde; elden çıkarılacak maddi duran varlıklar ile diğer çeşitli duran varlıklar için ayrılmış olan amortisman tutarlarının bu hesaba alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedileceği, elden çıkarılacak maddi duran varlıklar ile diğer duran varlıklardan her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarılanların ayrılmış olan amortisman tutarı bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Bununla beraber Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 47 sıra no.lu Amortisman ve Tükenme Payları Konulu Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinin yedinci fıkrasında; *"Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismana tabi maddi duran varlıklardan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismana tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismana tabi tutulur."* denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların amortismana tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismana tabi tutulacağı için muhasebe düzeni içerisinde 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesi ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesinin eşit olması gerekmektedir.

Bayraklı Belediyesi 2020 yılı mizanına göre; 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesinin 5.940.466,36 TL, 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesinin 4.477.594,04 TL olduğu ve 1.462.872,32 TL amortisman tutarının 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydının yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu farkın geçmiş yıllarda ayrılmamış amortisman tutarlarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Sonuç olarak; 2020 yılı mali tablolarında 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabı 1.462.872,32 TL noksan görünmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Asgari Ücret Prim Desteğinin Genel Bütçeye Gelir Kaydedilmek Üzere Gönderilmemesi

Asgari ücret destek primi tutarları Belediyenin emanet hesaplarında tutulmaya devam edilmekte ve söz konusu tutarlar genel bütçeye aktarılmamaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'inci maddesinde;

“(1) Bu Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2015 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde prime esas günlük kazancı 85 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2016 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2016 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar Hazinece karşılanır.

...

(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca yayımlanan 10.02.2016 tarihli ve 2016-4 no.lu Genelge'nin “İhale Makamlarınca Destekten Yararlanan İşverenlerin Hakedişlerinden

Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“ ...

Yukarıda belirtilen idarelerden iş alan işverenlere en son aya ait hakedişin ödenmesinde; hakediş/hakedişlerden kesilemeyen asgari ücret destek tutarları önceki aylarda gerçekleşen destek tutarları dikkate alınarak emanet hesaplarına alınır. En son aya ait hakediş tutarının, asgari ücret destek tutarlarını karşılamayacağına anlaşılması halinde bir önceki hakedişten de bu maksatla yeteri kadar kesinti yapılarak emanet hesaplarına alınır.

Hakedişten kesilen tutarlar veya emanete alınan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumunun "İdarelerce e-borç sorgulama" ekranından görüntülenerek destek tutarının kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılır. Emanete alınan tutarlar yararlanılan asgari ücret destek tutarlarından fazla ise bu tutarlar idarelerce işverenlerin varsa borçlarına mahsup edilir. Borcunun bulunmadığının anlaşılması durumunda ise işverenlere iade edilir.” denilmektedir. Genelge’de zikredilen idareler, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 2’nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan kamu idareleri olup belediyeler de kapsama dahildir.

2016 yılında yukarıda anlatıldığı şekilde uygulanmakta olan Asgari Ücret Destek Primi uygulaması, 27 Ocak 2017 tarihli, 29961 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 2017 yılında da uygulanmaya devam edilmiştir. Söz konusu Kanun’un 27’nci maddesi ile 5510 sayılı Kanun’a Geçici 71’inci madde eklenmiş, bu maddeye dayanılarak da 2016 yılında olduğu gibi Sosyal Güvenlik Kurumunca 2017/9 sayılı Genelge çıkarılmıştır.

2017/9 sayılı Genelge’de, 2016/4 sayılı Genelge’deki gibi desteğin genel bütçeye gönderileceğine dair ayrı bir başlık bulunmamakla birlikte, 6.4 numaralı, “Tereddüt Edilen Hususlarla İlgili Başvurulması Gereken Kurum” başlığı altında geçen; “*Kurum ve kuruluşların (işyerlerinin) 5018 sayılı Kanun’un eki I sayılı cetvele (genel bütçe kapsamındaki kuruluşlar içine) girip girmediği, ihale makamlarının destek tutarına ilişkin hakedişlerden yaptığı kesintilerin her ay mı yoksa yılsonunda mı Hazineye aktarılacağı, Hazineye aktarılan tutarların hangi hesaplarda muhasebeleştirileceği, özerk bütçeli veya döner sermayeli kuruluş olmaları nedeniyle yaptıkları kesintilerin kendilerine irat mı kaydedileceği gibi hususların muhatabı*

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü...” ifadesinden açıkça anlaşıldığı üzere destek tutarlarının genel bütçeye gönderilme durumunda da bir değişiklik olmamıştır.

2018 yılına gelindiğinde de, Asgari Ücret Destek Primi uygulamasının 27 Mart 2018 tarihli, 30373 numaralı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile uygulamanın devamı sağlanmıştır.

Destek tutarlarının genel bütçeye gelir kaydedileceğinin düzenlendiği 2016/4 sayılı Genelge’nin “İhale Makamlarınca Destekten Yararlanan İşverenlerin Hakedişlerinden Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar” başlığı altında yapılan düzenleme ve yine yukarıda ayrıntısına yer verilen 2017/9 sayılı Genelge’nin, “Tereddüt Edilen Hususlarla İlgili Başvurulması Gereken Kurum” başlığı altında, bu konuyla ilgili yukarıda da yer verilen cümlesi, 2018/20 sayılı Genelge’de de aynen yer almıştır.

Yukarıda yer alan 2016/4, 2017/9 ve 2018/20 sayılı Genelge hükümlerine göre, yüklenicinin hakedişinden kesilen asgari ücret destek primleri emanet hesaplarına alınacak ve sonrasında genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlükleri, ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılacaktır.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; muhasebe müdürlüğüne gönderilmeyerek Belediyenin “333.02.99.09.00 - Bayraklı Bld. Asgari Ücret Teşvik Primi” ile “333.02.99.10.00 - Asgari Ücret Teşvik Primi” emanet hesaplarında tutulan asgari ücret destek primi tutarının; uygulamanın başladığı 2016 yılında 911.231,19 TL, 2017 yılında 1.206.863,94 TL, 2018 yılında ise 178.821,00 TL olmak üzere toplam 2.296.916,13 TL tutarında olduğu ve bu tutarların genel bütçeye aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümleri uyarınca; Belediyenin emanet hesaplarında tutulan 2018 yılı ve öncesine ilişkin asgari ücret destek primlerinin genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe müdürlüğüne gönderilmesi gerekmektedir. Söz konusu hatalı uygulama nedeniyle İdarenin 2020 yılı mali tablolarında 333- Emanetler Hesabı 2.296.916,13 TL fazla görünmektedir.

BULGU 2: Dağıtımı Yapılamayan Avukatlık Vekâlet Ücretlerinin Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi

Emanetler hesabında toplanan ve dağıtımı yapılamayan avukatlık vekâlet ücretlerinin 2020 yılı sonu itibariyle bütçeye gelir kaydedilmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Avukatlık ücretinin dağıtımı" başlıklı 82'nci maddesinde; "*Belediye lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin; avukatlara (49 uncu maddeye göre çalıştırılanlar dâhil) ve hukuk servisinde fiilen görev yapan memurlara dağıtımı hakkında 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yolu ile uygulanır.*" denilmektedir.

659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'nin 18'inci maddesinde ise; 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun yürürlükten kaldırıldığı, diğer mevzuatta 1389 sayılı Kanun'a yapılan atıflar bu Kanun Hükmünde Kararname'ye yapılmış sayılacağı belirtilmiştir. KHK'nın 14'üncü maddesinde vekâlet ücretine hükmedilmesi ve dağıtılması düzenlenmiş; bu maddeye dayanılarak hazırlanan Vekâlet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile de vekâlet ücretinin dağıtımına ilişkin usul ve esaslar tespit edilmiştir.

Vekâlet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde, idareler lehine karara bağlanan ve tahsil edilen vekâlet ücretleri, dava ve icra takibini yapan hukuk biriminin bağlı olduğu idarenin merkez muhasebe birimi nezdinde açılan bir emanet hesabında toplanacağı belirtilmiş ve 6'ncı maddesinde de ödenecek vekâlet ücretinin limiti ve dağıtım şekli gösterilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Bütçeye gelir kaydedilmesi" başlıklı 8'inci maddesinde ise emanet hesabında toplanan ve dağıtımı yapılamayan vekâlet ücretlerinin tahsilini takip eden üçüncü bütçe yılının sonunda gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

2017-2020 yılları arasında Bayraklı Belediyesi vekâlet ücretlerinin tahsil, dağıtım ve devir tutarları incelendiğinde; anılan yıllar arasında tahsil edilen vekâlet ücretlerinin, dağıtım yapılan vekâlet ücretlerinden fazla olduğu ve dolayısıyla geçmiş yıllar vekâlet ücretlerine ihtiyaç duyulmadığı görülmüştür. Nitekim bu durum bir sonraki yıla devreden avukatlık vekâlet ücretlerinin yıllar itibariyle artmasından da net olarak anlaşılmaktadır. Bununla beraber Vekâlet

Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in yukarıda yer verilen hükmü uyarınca emanet hesabında toplanan ve dağıtımı yapılamayan vekâlet ücretlerinin tahsilini takip eden üçüncü bütçe yılının sonunda gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, 2017 yılından devredip üçüncü yıl olan 2020 yılı sonu itibariyle dağıtımı yapılmayan ve emanet hesapta izlenen 117.776,77 TL'nin bütçeye gelir kaydedilmediği görülmüştür.

Tablo 10: 2017-2020 Yılları Arası Avukatlık Vekâlet Ücretleri

Yıl	Önceki Yılda Devir	Yıl İçi Tahsilat	Yıl Sonu Toplam	Yıl İçinde Ödenen (Dağıtılan)	Sonraki Yıla Devreden
2017	72.474,84	98.673,25	171.148,09	53.371,32	117.776,77
2018	117.776,77	173.827,30	291.604,07	108.941,37	182.662,70
2019	182.662,70	343.708,67	526.371,37	193.723,86	332.647,51
2020	332.647,51	157.940,39	490.587,90	74.486,10	416.101,80

Bu durum 333- Emanetler Hesabının 117.776,77 TL fazla, 600- Gelirler Hesabı ile 800- Bütçe Gelirleri Hesabının aynı tutar kadar noksan gözükmeye neden olmuştur.

BULGU 3: İlk Madde ve Malzeme Hesabı ile Giderler Hesabı Arasında Uyumsuzluk Bulunması

Kullanılan veya tüketime sevk edilen ilk madde ve malzemelerin muhasebeleştirilmesinde, bilanço hesaplarıyla faaliyet hesapları arasında uyumsuzluk olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabının işleyişini gösteren 116'ncı maddesinde; tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemelerin bu hesaba alacak, 630- Giderler Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir. Diğer yandan Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda; 630.14 İlk Madde ve Malzeme Giderleri yardımcı hesabı tüketime sevk edilen tüketim malzemelerinin giderler hesabında takip edilmesi için kullanılması gereken bir yardımcı hesaptır.

Buna göre ilk madde ve malzemelerin, kullanıldıkça veya tüketime sevk edildikçe 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak, 630.14 İlk Madde ve Malzeme Giderleri yardımcı hesabına borç kaydedilmek suretiyle giderleştirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda; 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının alacak tutarı toplamı ile 630.14 İlk Madde ve Malzeme Giderleri yardımcı hesabının borç tutarı toplamının eşit olması gerekmektedir.

Bayraklı Belediyesi 2020 yılı mizanı incelendiğinde; 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının alacak tutarı toplamının 13.189.930,45 TL olmasına karşılık 630.14 İlk Madde ve Malzeme Giderleri yardımcı hesabının borç tutarı toplamının 12.506.401,52 TL olduğu tespit edilmiştir. Ancak düzeltme kayıtları veya TİF düzenlenme şartı bulunmayan taşınırlara ilişkin kayıtlar haricinde söz konusu hesapların birbirine eşit olması gerekmektedir.

Sonuç olarak, muhasebe düzeni içerisinde söz konusu hesapların borç ve alacak tutarlarının birbirine uyumlu olması gerektiğinden, 630.14 İlk Madde ve Malzeme Giderleri Hesabında yer alan tutar gerçeği yansıtmamaktadır.

BULGU 4: Bütçe Emanetlerine Alınan Tutarların Muhasebe Kaydına Alınma Sırasına Göre Ödenmemesi

Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen tutarların ilgililere ödenmesi aşamasında mevzuata uyulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği; "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında ise muhasebe yetkililerinin, bütçe emanetlerini muhasebe kaydına alınma sırasına göre ödenmesinden sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320- Bütçe Emanetleri Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 249'uncu maddesinde de; bütçe emanetine alınan tutarlardan gerek mali yıl içinde, gerekse yılı geçtikten sonra yapılacak ödemeler için muhasebe işlem fişi düzenleneceği ve bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödeneceği ifade edilmektedir.

Bayraklı Belediyesi 2020 yılı açılış bilançosuna göre; Kurumun 2019 (N-1) ve 2018 (N-2) yıllarına ait toplam 89.898.324,11 TL ödenmemiş borcu bulunmaktadır. Kurumun 2020

yılına ait yevmiye kayıtları incelendiğinde; (N-2) ve (N-1) yıllarına ait bütçe emanetleri tutarları bulunurken, Kurumun 2020 yılı içerisinde cari yıla (N) ait bazı emanetleri daha önce ödediği yani bütçe emanetlerine alınan tutarları muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödemediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, kamu kaynaklarının hukuka uygun bir şekilde kullanılmasını ve alacaklıların olası bir hak kaybı yaşamamasını teminen nakit yetersizliği dolayısıyla ilgililerine ödenemeyen ve bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alındığı sıraya göre ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: İdarede Kullanılan Taşınmaz Bilişim Sistemi İle Muhasebe Sistemi Arasında Entegrasyonun Olmaması

Belediyenin sınırları içerisindeki tüm taşınmazların idare edildiği bilişim sistemi ile muhasebe programı arasında entegrasyonun olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde, taşınmazların nasıl kayıt ve kontrol edileceği; "Dosyalama" başlıklı 9'uncu maddesinde ise taşınmazlara ilişkin verilerin nasıl dosyalanacağı ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, İdarenin ilçe sınırları içerisindeki taşınmazlarını sayısal veri tabanı üzerinden kullanılan bilişim sistemi ile kayıt altına aldığı anlaşılmıştır. Bu sistem sayesinde taşınmazların parsel, yüz ölçümü, imar durumu, panoramik görüntü, taşınmazlara ilişkin sayısal veriler ile diğer özelliklerine ait detayları anlık olarak alabildiği görülmüştür. Ancak, her ne kadar bu tür veriler kullanılan bilişim sistemi ile Belediye tarafından sağlansa da, bu verilerin muhasebe sistemi ile entegrasyonu bulunmamaktadır. Belediyede kullanılan taşınmaz bilişim sistemi ile muhasebe sistemi arasında koordinasyon oluşturularak taşınmazlara ilişkin süreçlerin mali tablolara doğru aktarılması sağlanmalıdır.

İdare taşınmazlarına yönelik yapılan bir işlemin veya değişikliğin mali tablolara tam, doğru ve güvenilir şekilde yansıtılabilmesi amacıyla bilişim sistemi ile muhasebe sistemi arasında eşgüdümün sağlanması gerekmektedir.

BULGU 6: İdare Aleyhine Açılan Kamulaştırmasız El Atma Davalarında Tapu Kayıtlarının İdare Adına Tescil Edilmemesi

İdare aleyhine açılan kamulaştırmasız el atma davalarının incelenmesi sonucunda; anılan davalarda hükmedilen tutarların ilgililerine ödendiği ancak tapu kayıtlarının idare lehine tescil edilmediği görülmüştür.

Kamulaştırmasız el atma davalarına 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesinde yer verilmiştir.

Yapılan incelemede, anılan Kanun hükmü gereğince İdare tarafından yapılan kamulaştırmasız el atma işlemlerine karşın açılan ve İdare aleyhine sonuçlanan 3 adet kamulaştırmasız el atma davasının olduğu görülmüştür. Bu davalar sonucu mahkemeler tarafından hükmedilen taşınmaz bedellerinin maliklere ödenmesine karşın tapu tescil işlemlerinin Belediye adına yapılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 11: Tapu Tescil İşlemi Yapılmayan Taşınmazlar

Kamulaştırmasız El Atmaya Konu Edilen Taşınmaz Mahalle – Ada – Parsel	Kamulaştırmasız El Atmaya Konu Edilen Taşınmazın Cinsi	Mahkeme Karar Tarihi	İdare Tarafından Ödenen Bedel ve Yılı
Örnekköy Mahallesi 37726 ada 16 nolu parsel	Arsa	21.10.2014 Tarih 2014/497 Karar No	27.12.2019 72.000,00 TL
Yamanlar Mahallesi 36013 ada 6 ve 7 nolu parseller	Arsa	25.04.2017 Tarih 2017/183 Karar No	27.11.2019 365.000,00 TL
Yamanlar Mahallesi 36280 ada 10 parsel	Arsa	04.04.2019 Tarih 2019/162 Karar No	24.11.2020 95.072,51 TL

Mahkeme kararları sonucunda bedeli ödenen taşınmazların tapu tescil işlemlerinin yapılmaması, bu taşınmazların İdare tarafından takip ve kontrolünün zorlaşmasına neden olacaktır. Bu nedenle taşınmazların tapu tescil işlemlerinin Belediye adına yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 7: İdarenin Tasarrufuna İntikal Eden Düzenleme Ortaklık Payları ile İdare Tarafından Kiralanan Taşınmazların Taşınmaz Form ve İcmal Cetvellerine Kayıt Edilmemesi ve Muhasebeleştirilmemesi

İdarenin tasarrufuna intikal eden Düzenleme Ortaklık Payları ile İdare tarafından kiralanmış taşınmazların taşınmaz form ve icmal cetvellerine kayıt edilmediği ve muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

A) İdarenin Tasarrufuna İntikal Eden Düzenleme Ortaklık Paylarının (DOP) Taşınmaz Form ve İcmal Cetvellerine Kayıt Edilmemesi ve Muhasebeleştirilmemesi

İdare tarafından gerçekleştirilen imar uygulamaları neticesinde meydana gelen değer artışları karşılığında DOP olarak alınan arsa paylarının mevzuatta öngörülen cetvellere kaydedilmediği ve iz bedeli ile muhasebe kayıtlarında takip edilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde tapu kütüğünde kayıtlı olmayan taşınmazların kaydının anılan Yönetmelik ekinde (Ek-3) bulunan "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu"nda yapılacağı, taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerce taşınmaz formlarının konsolide edilerek taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı, düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, anılan mevzuat hükümleri gereğince imar uygulamaları neticesinde Belediye'nin hüküm ve tasarrufuna intikal eden DOP paylarının tespit edilmediği görülmüştür.

Belediye'nin mülkiyetine intikal eden DOP paylarının belirlenerek mevzuatta öngörülen cetvellere kaydedilmesi ve muhasebe kayıtlarına alınması sağlanmalıdır.

B) İdare Tarafından Kiralanan Taşınmazların Taşınmaz Form ve İcmal Cetvellerine Kayıt Edilmemesi

İdare tarafından kiralanmak suretiyle, kullanımında bulunan taşınmazları taşınmaz form ve icmal cetvellerine kaydetmediği ve muhasebe kayıtlarında izlemediği tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasına göre İdarelerce; tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını anılan

Yönetmelik ekinde (Ek- 6) bulunan “Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu”na kayıt edilmesi gerekmektedir.

İdare tarafından kiralanan taşınmazların taşınmaz form ve icmal cetvellerine kaydedilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 8: İdareye Bedelsiz Devredilen Taşınmazların Tapu Tescil İşlemlerinin Tamamlanamaması

Bayraklı Belediyesi sınırları içerisinde kalıp Karşıyaka Belediyesi adına kayıtlı taşınmazların bedelsiz devir kararı alınmasına rağmen taşınmazlar üzerinde icra, haciz gibi işlemler bulunması nedeniyle, taşınmazların İdare adına tapu tescillerinin yapılamadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesinde muhasebe sistemi, 50’nci maddesinde ise muhasebe sisteminde kayıt zamanına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Kayıt ve Kontrol İşlemleri” başlıklı 5’inci maddesinde taşınmazların kayıt ve kontrol işlemlerine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Yapılan incelemede, İdarenin sınırları içerisinde kalıp Karşıyaka Belediyesi adına kayıtlı taşınmazların bedelsiz devri için, İzmir Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü’nün 27.03.2009 tarih ve 16 no.lu Devir Komisyon Kararını müteakip 28.03.2009 tarihli Valilik Makam Olur’u alınmıştır. Diğer taraftan, Karşıyaka Belediyesi tarafından 07.02.2018 tarih ve 72458193/33 no.lu Belediye Meclis Kararıyla da söz konusu taşınmazların İdareye bedelsiz devir işlem kararı alınmıştır. Ancak, devredilecek taşınmazlar üzerinde icra, haciz gibi işlemler bulunması nedeniyle taşınmazların İdare adına tapu tescillerinin yapılamadığı tespit edilmiştir. Tapu tescili yapılamayan taşınmazları gösteren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 12: Tapu Tescili Yapılamayan Taşınmazlar

Mahalle	Ada – Parsel	Taşınmaz Alanı (m²)
Alurca Mahallesi	354 parsel	20.000
Alurca Mahallesi	364 parsel	8.400
Turan Mahallesi	36972 ada 34/A parsel	13
Turan Mahallesi	36921 ada 12 parsel	150
Turan Mahallesi	36972 ada 7/A parsel	2
Turan Mahallesi	37211 ada 3 parsel	527

Yamanlar Mahallesi	36084 ada 7 parsel	80
Yamanlar Mahallesi	36051 ada 9 parsel	79
Yamanlar Mahallesi	36278 ada 6 parsel	310

Bedelsiz devri yapılan taşınmazlar üzerinde bulunan icra, haciz gibi işlemlerin kaldırılarak taşınmazların İdare mülkiyetine geçirilebilmesi için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 9: Taşınmazların Süresiz Tahsis Edilmesi

İdare tarafından taşınmaz tahsisinde 25 yılı aşan belediye meclis kararlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları” başlıklı 15’inci maddesinde; “ *h) Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek*”

“Meclisin görev ve yetkileri” başlıklı 18’inci maddesinde; “ *...e) Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına... karar vermek...* ”

“Diğer kuruluşlarla ilişkiler” başlıklı 75’inci maddesinde; “ *...d) Kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir...* ”

hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri gereğince belediyeler; kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına, belediye meclis kararı ile 25 yılı aşmamak üzere tahsis edebilmesi mümkün bulunmaktadır.

Yapılan incelemede, 5393 sayılı Kanun gereğince alınan Meclis Kararlarına istinaden İdare taşınmazlarının süresiz olarak tahsis edildiği görülmüştür. Belediye tarafından süresiz olarak tahsis edilen taşınmazların detayına ilişkin tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 13: Tahsis Süresi 25 Yılı Aşan (Süresiz) Taşınmazlar

Tahsis Edilen Taşınmaz Mahalle – Ada – Parsel	Belediye Meclis Karar Tarih – No’su	Taşınmazın Tahsis Edildiği Kurum/Kuruluş / Dernek / Vakıf / Diğer	Tahsis Edilen Taşınmaz Cinsi	Tahsis Amacı
Emek 37048 Ada 17	04.12.2009 No:10/97	İl Özel İdaresi	Arsa	İlköğretim Okulu
Onur 25765 Ada 1	20.10.2010 No:10/172	Milli Eğitim Bakanlığı	Arsa	Anaokulu
Osmangazi 14146 ada 1 parsel	01.11.2010 No:10/183	Milli Eğitim Bakanlığı Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü	Arsa	Eğitim Tesis
Salhane 26717 ada 1 parsel	03.05.2010 No:78	Bayraklı İlçe Müftülüğü	Arsa	Cami
Salhane 25596 ada 2 parsel	16.03.1999 No:140	Milli Eğitim Bakanlığı	Arsa	Ticaret Meslek Lisesi
Osmangazi 14100 ada 1 parsel	04.01.2016 No:2	Bayraklı İlçe Müftülüğü	Arsa	Cami
Salhane 2407 ada 45 parsel	03.09.2012	İzmir Büyükşehir Belediyesi	Arsa	İmar Planı Kararları Doğrultusunda Park
Yamanlar 25875 ada 4 parsel	03.07.2017 No:78	Milli Eğitim Bakanlığı	Arsa	Temel Eğitim Alanı
Manavkuyu 4091 ada 20 parsel	07.08.2017 No:93	Milli Eğitim Bakanlığı	Arsa	İlkokul
Osmangazi 8333 ada 3 parsel	05.09.2017 No:104	Milli Eğitim Bakanlığı	Arsa	Meslek Teknik Öğretim Okulu
Körfez 25892 ada 1 parsel	05.09.2017 No:105	Milli Eğitim Bakanlığı	Arsa	Lise
Postacılar 9910 ada 2 parsel	05.09.2017 No:106	Milli Eğitim Bakanlığı	Arsa	İlkokul
Mansuroğlu 3956 ada 4 parsel (Eski 2 – 3)	02.01.2018 No:8	Milli Eğitim Bakanlığı	Arsa	Ortaokul
Manavkuyu1 41115 ada 1 parsel	01.06.2006 No:299	Diyanet İşleri Başkanlığı	Arsa	Cami

Sonuç olarak; Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazların tahsis işlemlerinde 5393 sayılı Kanun gereğince 25 yılı aşan sürelerde tahsis işleminin yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 10: Taşınmazın Gençlik ve Spor Kulübü Derneğine Tahsis Edilmesi

İdarenin mülkiyetindeki halı sahayı Bayraklı Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Derneğine Belediye Meclis Kararına istinaden süresiz tahsis ettiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda kamu gelirin tanımı yapılmakla birlikte anılan Kanun’un 5’inci maddesinde bütçe ilkeleri, 37’nci maddesinde

gelirin dayanakları, 40'ıncı maddesinde bağış ve yardımlara ilişkin düzenleme yapılmıştır. Anılan mevzuat hükümleri gereğince; verilecek hizmet karşılığı elde edilecek gelirler kamu geliri olarak sayılmış olup, söz konusu kamu gelirinun ancak Kanunda öngöröldüğü şekilde tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yetkili kamu idaresince yapılabileceğı, bu yetkinin başka bir gerçek veya tüzel kişiyeye devrinin mümkün olmadığı hususu açıktır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesinin (e) bendi gereğince taşınmaz tahsisine karar verme yetkisi Belediye Meclisine aittir. Anılan Kanun'un 75'inci maddesinde diğere kuruluşlarla ilişkiler düzenlenmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrasında, belediyelerin de içinde olduğu kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereğı yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır. İdareye ait halı sahanın amatör spor kulübüne ücretsiz olarak kullanırılmasının veya tahsisinin 4736 sayılı Kanun karşısında geçerliliğı bulunmamaktadır.

02.02.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 16.10.2017 T. 2017/1 E., 5415/1 K. sayılı Sayıştay Genel Kurulu İctihadı Birleştirme Kararına göre; belediyeler, ancak mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla belediye meclislerinin bu konuya ilişkin alacakları kararla ve sadece mahallî idareler ile diğere kamu kurum ve kuruluşlarına taşınmaz tahsis edebileceklerdir.

Yapılan incelemede, 06.05.2016 tarih ve 65 sayılı Belediye Meclis Kararıyla tahsis edilen Mansuroğlu Mahallesi 273/8 Sokak 75. Yıl Park içinde bulunan halı sahanın adı geçen spor kulübü tarafından işletildiğı yani spor kulübü tarafından görevlendirilen kişilerce verilen hizmetler karşılığında ücret belirlenmek suretiyle gelir elde edildiğı ve söz konusu gelirin İdare bütçesiyle ilişkilendirilmeksizin tahsilatının yapıldığı anlaşılmaktadır.

Diğere taraftan, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardımın yapılması ve gerekli desteğinin sağlanması 5393 sayılı Belediye Kanunu gereğince Belediyenin görev ve sorumlulukları arasında sayılmış ve yapılacak nakdi yardımın sınırları çizilmiştir. 2020 yılı içerisinde anılan Gençlik ve Spor Kulübü Derneğine toplamda 285.000 TL nakdi yardım yapıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat çerçevesinde, anılan halı sahasının gelir elde edilmek amacıyla işletilmesine izin verilmesi, elde edilen gelirin Kurum bütçesiyle ilişkilendirilmeksizin adı geçen amatör spor kulübüne toplanmasının mevzuata aykırı olduğu düşünülmektedir.

BULGU 11: Kiraya Verilen Kent Mobilyalarına İlişkin İlan ve Reklam Vergisinin Tahakkukunun Hatalı Yapılması

Belediye Encümeni Kararına istinaden kiraya verilen Kent Mobilyalarına (reklam üniteleri) ait ilan ve reklam vergisinin yılda bir kez tahakkuk ettirildiği ve yapılan bu tahakkuka istinaden tahsil edildiği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesine göre belediye sınırları içinde yapılan her türlü ilan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir. Anılan Kanun'un 16'ncı maddesine göre vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutat meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ise ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirileceği düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından kent mobilyalarını (reklam üniteleri), ilan ve reklam işini mutat meslek olarak ifa eden bir firmaya kiraladığı görülmüştür. İlgili firmanın kiralama süresi boyunca her yıl bir kez beyanname verdiği, almış olduğu ilan ve reklam işlerine ilişkin vergi sorumlusu olarak ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden 20'nci günü akşamına kadar herhangi bir beyanname vermediği anlaşılmıştır.

Kent mobilyalarının kiralanması ihalelerinde kiracıların, İlan ve Reklam Vergisine ilişkin beyannamelerinin mevzuata uygun olarak verilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 12: Vergi ve Primler ile Kamu İdarelerine Ait Payların Mevzuatta Öngörülen Sürelerde Ödenmemesi Nedeniyle Bütçeye Ek Faiz Yükü Getirilmesi

İdare tarafından vergi ve prim borçları ile kamu idarelerine ait payların mevzuatlarında öngörülen süre içerisinde ödenmemesi nedeniyle bütçeye ek faiz yükü getirildiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde hesap verme sorumluluğu, 34'üncü maddesinde ise ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlara ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Yapılan incelemede, vadesi geçmiş vergi ve sigorta prim borçları ile kamu idarelerine ait paylar bulunmasına rağmen diğer ödemelere öncelik verilmesi nedeniyle yıllar itibariyle biriken ve vadesi geçmiş kamuya olan borçların oluştuğu ve bazı borçların Yapılandırma Kanunları ile yapılandırma kapsamına alınmasına rağmen bütçeye ek faiz yükü getirildiği tespit edilmiştir. İdarenin vergi, sigorta primi ve kamu idaresine ödenmesi gereken pay borcu ile bunlara ilişkin faiz tutarı olmak üzere toplam 76.269.439,92 TL borcu bulunmaktadır.

Tablo 14: Yapılandırma Kanunları Kapsamındaki İdare Borçları

Borç Türü	Yapılandırmaya Dayanak Kanun	Borç Ana Para Tutarı (TL)	Yapılandırmaya İlişkin Faiz Tutarı (TL)	Yapılandırma Sonrası Toplam Borç (TL)	Yapılandırma Sonrası Ödeme Sonrasında Kalan Toplam Borç
Vergi Borcu	7020				2.628.968,56
Vergi Borcu	7256	23.209.201,60	17.012.715,23	40.221.916,83	39.551.552,83
Sosyal Güvenlik Prim Borcu	7256	8.538.116,67	6.174.693,33	14.712.810,00	14.712.810,00
Emekli Sandığı	7020				482.240,02
Emekli Sandığı	7256	2.696.578,86	1.742.809,09	4.465.948,29	4.465.948,29
Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payı	7256	10.655.563,86	2.071.681,56	12.727.245,42	12.020.176,23
Kalkınma Ajansı	7256	1.696.423,05	290760,68	1.987.183,73	1.875.788,01
Toplam Tutarlar		46.795.884,04	27.292.659,89	74.115.104,27	75.737.483,94

Tablo 15: Yapılandırma Kapsamında Olmayan İdare Borçları

Borç Türü	Yapılandırılmayan Toplam Borç Ana Tutarı (TL)	Varsa Yapılandırılmayan Toplam Faiz Tutarı (TL)
Vergi Borcu	7.988.843,66	396.258,68

Sosyal Güvenlik Prim Borcu	1.889.662,00	135.697,30
Emekli Sandığı	2.905.376,85	233.214,52
Toplam Tutarlar	12.783.882,51	531.955,98

BULGU 13: Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar ve Organizasyon Giderlerine İlişkin Ödeneğin Başkanlık Makamı Yerine Diğer Harcama Birimleri Tarafından Kullanılması

Belediye Başkanının yetkisinde olan Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar ve Organizasyon Giderlerine ilişkin ödeneğin Başkanlık Makamı yerine diğer harcama birimleri tarafından da kullanıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde bütçede temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneğin, münhasıran belediye başkanı tarafından kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, münhasıran Belediye Başkanı tarafından kullanılacağı hüküm altına alınan temsil, ağırlama, tören, fuar ve organizasyon giderlerinin, İdarenin diğer harcama birimleri tarafından kullanıldığı görülmüştür.

Tablo 16: Diğer Harcama Birimlerinin Bütçelerine Konulan Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar ve Organizasyon Ödenekleri ve Harcamaları

2020 Yılı		
Bütçesine Temsil ve Tanıtım Giderleri Konulan Harcama Birimi	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcama (TL)
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	150.000,00 TL	21.240,00 TL
Araştırma ve Geliştirme Müdürlüğü	100.000,00 TL	0,00 TL
Spor İşleri Müdürlüğü	130.000,00 TL	40.710,00 TL
Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	1.000.000,00TL	230.544,00
Sağlık İşleri Müdürlüğü	5.000,00 TL	0,00 TL
Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü	200.000,00 TL	0,00 TL
Kütüphane Müdürlüğü	25.000,00 TL	0,00 TL
Kent Tarihi ve Tanıtım Müdürlüğü	100.000,00 TL	0,00 TL

5393 sayılı Kanun kapsamında Belediye Başkanı tarafından kullanılması için ayrılan temsil ve ağırlama giderleri ödeneğinin başka harcama birimlerinde kullanılmasının mevzuata uygun olmayacağı düşünülmektedir.

BULGU 14: İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Verme Yetkisi Belediyede Olmayan Bazı İşletmelere Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyetinin Tesis Edilmemesi

Belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf olan avukatlık büroları, eczaneler, özel eğitim kurumları, mali müşavirlik büroları, özel muayenehaneler gibi yerlerden bazılarında işyeri çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin tesis edilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinde; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Aynı maddede ayrıca büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alan içerisindeki konutların çevre temizlik vergilerinin tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin su ve kanalizasyon idareleri tarafından gerçekleştirileceği, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergilerinin tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin ise ilgili belediyeler tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Bununla beraber İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 2'nci maddesi ve diğer ilgili mevzuat uyarınca; avukatlık büroları, noterler, eczaneler ve özel eğitim kurumları gibi işyerleri belediyelerden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf tutulmuştur. Söz konusu işyerleri ilgili meslek odalarına veya belirli kurumlara başvurarak işyeri açma ve çalışma ruhsatını almaktadırlar. Ancak bu işyerleri belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf olması çevre temizlik vergisi mükellefiyeti tesis edilmesine engel teşkil etmemektedir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı Bayraklı Belediyesi tarafından verilmeyen 108 adet işyeri örneklem yöntemiyle seçilmiş ve bu işyerlerinin çevre temizlik vergisi mükellefiyeti sorgulanmıştır. Yapılan sorgulama sonucunda; 108 adet işyerinden 31 adedine çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin tesis edilmediği görülmüştür. Dolayısıyla Belediyenin ruhsat vermediği işyerlerinde çevre temizlik vergisi mükellefiyeti tesis edememe oranı yapılan örneklemle sınırlı olmak üzere %29 olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin gelir kaybına uğramaması adına gerekli çalışmaların yapılarak işyeri çevre temizlik vergisi tarh ve tahakkuklarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 15: Sokakların Kazısından Elde Edilen Gelirlerin Bayraklı Belediyesine Aktarılması için Gerekli Takibin Yapılmaması

İzmir Büyükşehir Belediyesince, 2019 ve 2020 yıllarında Bayraklı Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde yapılan kazı bedellerinin Kuruma aktarılmadığı, Bayraklı Belediyesi tarafından ise bu gelirlerin takip ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun "Altyapı Hizmetleri" başlıklı 8'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla alt yapı koordinasyon merkezinin kurulacağı, aynı maddenin son fıkrasında ise alt yapı koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usullerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği düzenlenmiştir.

Bu doğrultuda Büyükşehir Belediye Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği 15.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik'in "Altyapı Yatırım Hesabı" başlıklı 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında;

"Büyükşehir (Değişik ibare:RG-25/4/2014-28982) ve ilçe (Mülga ibare:RG-25/4/2014-28982) (...) belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Sokakların kazısından elde edilen gelirler ilgili belediyeye aktarılır. Bu paralar büyükşehir ilçe (Mülga ibare: RG-25/4/2014-28982) (...) belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz." hükmü yer almakta idi.

24.12.2020 tarihli ve 31344 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Yönetmelik'in 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrası *"Büyükşehir belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan cadde, bulvar, meydan ve sokaklarda yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz."* olarak değiştirilmiştir. Ayrıca 14'üncü maddeden sonra gelmek üzere, ilçelerde tahsil edilen kazı gelirlerinin kullanımı konusunda, *"İlçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan cadde, bulvar, meydan ve sokaklarda yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler bu yerlere izin veya ruhsat veren ilçe belediyesince gelir olarak kaydedilir. Bu gelirler sadece cadde, bulvar, meydan ve"*

sokaklardaki asfalt ve kaldırımların yapım, onarım ve bakımında kullanılır.” ifadesi eklenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre; 24.12.2020 tarihinde mevzuat hükmünde yapılan değişiklik öncesinde, büyükşehir belediye sınırları dâhilindeki tüm kazılardan elde edilen gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanmakta ve sokak kazılarından elde edilen gelirler ilgili büyükşehir ilçe belediyesine aktarılmaktaydı. Yapılan değişiklik sonrası ise, ilçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan cadde, bulvar, meydan ve sokaklarda yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler izin veya ruhsat veren sıfatıyla doğrudan ilçe belediyesince gelir olarak kaydedilmektedir. Sonuç olarak; Büyükşehir Belediye Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği’nde 24.12.2020 tarihinde yapılan değişiklik öncesi döneme ilişkin olarak büyükşehirlerde, sokakların kazısından elde edilen gelirlerin ilgili ilçe belediyesine aktarılması gerekmektedir.

Mezkûr hususa yönelik yapılan incelemelerde; 2019 ve 2020 yıllarında Bayraklı ilçesi sınırları içerisindeki sokaklarda yapılan kazılardan tahsil edilen gelirlerin İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından Bayraklı Belediyesine aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; Büyükşehir Belediyesince aktarılmayan ve dolayısıyla mahrum kalınan söz konusu gelire yönelik takip ve tahsil işlemlerinin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 16: Belediye Şirket Personeli Dahil Personel Giderlerinin Yasal Sınırların Üzerinde Olması

Belediye Şirket personeli dahil personel giderlerinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirme oranlarıyla çarpımı sonucu ortaya çıkan tutarın %40’ını geçtiği tespit edilmiştir.

İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesinde personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınır belirlenmiştir. Anılan hüküm gereğince; İdarelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 04.01.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun mükerrer 298’inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamaz.

Yapılan incelemede, anılan mevzuat gereğince, belediye şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298'inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın %40'ını aştığı görülmüştür. Mezkûr mevzuat hükümleri gereğince personel giderlerinin mevzuatta belirlenen düzeye getirilmesi sağlanmalıdır.

Tablo 17: Belediye Şirketi Personel Gideri Dahil Personel Gideri

2019 Yılı				
En Son Yıl Bütçe Gelirleri Toplamı (TL)	Yeniden Değerleme Katsayısı (%)	Yeniden Değerleme Sonucu Olan Toplam Tutar (TL)	Bütçenin Personel Harcama Kalemi Toplamı (TL)	Toplam Personel Giderinin Toplam Gelire Oranı (%)
193.030.437,13	23,73	238.836.559,86	107.404.834,82	44,97
2020 Yılı				
En Son Yıl Bütçe Gelirleri Toplamı (TL)	Yeniden Değerleme Katsayısı (%)	Yeniden Değerleme Sonucu Olan Toplam Tutar (TL)	Bütçenin Personel Harcama Kalemi Toplamı (TL)	Toplam Personel Giderinin Toplam Gelire Oranı (%)
192.818.219,75	22,58	236.356.573,77	120.556.158,86	51,01

BULGU 17: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Bayraklı Belediyesi ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM BEL-SEN) arasında akdedilen toplu sözleşmede mevzuata aykırı olarak aile içi şiddet, sosyal faaliyet, ücretli izin, belediye imkânlarından yararlanma, belediye organlarına gözlemci olarak katılma gibi konularda düzenlemeler yapılmıştır.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 15'inci maddesinde; belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenebilecek aylık tutarın 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçemeyeceği ve anılan Kanun'da öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenebileceği hüküm altına alınmıştır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesine göre; 375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge

tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince karar verileceği, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminat tutarının ise ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendika ile belediye başkanı arasında imzalanan sözleşme ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Madde metninden açıkça anlaşılacağı üzere belediye başkanı ile sendika yetkilisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlar içinde tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir.

4688 sayılı Kanun uyarınca imzalanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2020 ve 2021 Yıllarını Kapsayan 5. Dönem Toplu Sözleşme'nin Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme bölümünün "Sosyal denge tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise;

"Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanun'un 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'üdür. Sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebilir." denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre; sosyal denge sözleşmesinde sadece görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı düzenlenebilecektir. Sosyal denge sözleşmelerine, sözleşmenin adı farklı dahi olsa, farklı ödemelere ve hususlara ilişkin hükümler konulması ilgili mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Bayraklı Belediyesi ile TİM-BEL-SEN arasında imzalanan ve yürürlük süresi 01.04.2019 ile 01.04.2021 tarihlerini kapsayan Toplu İş Sözleşmesinin bazı maddelerinde mevzuata aykırı hususlara yer verildiği görülmüştür.

Öncelikle taraflar arasında akdedilen sözleşmenin kapak başlığında, imzalanan metnin toplu iş sözleşmesi olduğu belirtilmiştir. Toplu sözleşme, kamu görevlilerinin geneline ve hizmet kollarına yönelik mali ve sosyal haklarını belirlemek üzere yürütülen toplu sözleşme görüşmeleri sonucunda mutabık kalınması durumunda taraflarca imzalanan sözleşmeyi ifade

ettiğinden, imzalanan metin toplu sözleşme değil, sosyal denge tazminatı sözleşmesidir. Nitekim söz konusu durum 4688 sayılı Kanun'un 32'inci maddesinde de açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle belediye ile ilgili sendika arasında imzalanan sözleşmenin adı "Toplu İş Sözleşmesi" değil, "Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesi" olmalıdır.

İkinci olarak; söz konusu sözleşmede hukuki dayanak olarak Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) ile İLO'nun 97 ve 98 sayılı sözleşmeleri, Danıştay ve idare mahkemesi kararları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları gösterilmesine karşılık, yerel yönetimlerde çalışan kamu personeline sosyal denge tazminatı ödenmesine ilişkin mevzuat hükümlerine yer verilmemiştir. Ancak mahalli idarelerde çalışan kamu personeline sosyal denge tazminatı ödenebileceğine ve bu tazminat ile ilgili sözleşmenin nasıl yapılacağına ilişkin hükümler 375 sayılı KHK ile 4688 sayılı Kanun'da yer aldığından sözleşmenin dayanağı, 375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesi ile 4688 sayılı Kanun'un 32'inci maddeleri olması gerekmektedir.

Bunların yanında söz konusu Sözleşmenin;

"Belediye ile Bağlı Kuruluşlarınca İşletilen Tesis; Kurs ve Sosyal Çalışmalardan Yararlanma" başlıklı 15'nci maddesinin (a) fıkrasında;

"Belediyenin mülkiyeti ve kendi varlıkları üzerinde kurulu olup, belediye ya da özel kurumlarca işletilen, kamp, kreş, etüt, spor, kültür ve benzeri tesislerden çalışanların eş ve çocukları %20 indirimli olarak yararlanır."

"Diğer Haklar ve Ücretli İzinler" başlıklı 23'üncü maddesinde;

"a) Sözleşmeden yararlanan belediye çalışanlarının ailesinin şikâyeti üzerine aile içi şiddet uyguladığı tespit edildiği durumlarda; söz konusu çalışanın sözleşme hükümlerinde yer alan mali ve sosyal yardımlardan elde ettikleri elinden alınarak, bunlar çalışanın eşine ödenir.

...

c) 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde kadın çalışanlar ücretli izinli sayılır..."

"Belediye Organlarına Gözlemci Olarak Katılma" başlıklı 25'inci maddesinde;

"Belediye Meclislerinde, Kent Meclislerinde, Belediye Encümeninde (çalışanların tamamını ilgilendiren konularda) ve ilgili Komisyonlarda sendikadan bir gözlemci bulundurulur."

“İyileştirme Zammı” başlıklı 26’ncı maddesinde;

“Tüm Bel Sen üyesi çalışanlara, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre verilen ücrete ilave olarak her ay net 2702TL, Sözleşmeli Memur personele; her ay net 1828TL ödenir. Ayrıca toplu taşımadan ücretsiz yararlananlar hariç, tüm memur ve sözleşmeli memurlara ulaşım bedeli olarak her ay net 450TL, kolluk hizmetinde görev yapan zabıta kadrosundaki personellerden görevini fiilen yapanlara her ay net 450TL kolluk tazminatı ödenir.”

“İkramiye” başlıklı 27’nci maddesinde;

“Tüm Bel-Sen üyesi 657 sayılı yasaya tabi Kadrolu ve Sözleşmeli Memur olarak çalışanlara, Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 1 Mayıs Emekçi Bayramı ve Yeni Yıl'da net 1750TL ikramiye verilir.”

gibi hükümler yer almaktadır. Sözleşmede yer alan söz konusu düzenlemeler sosyal denge tazminatının uygulanmasına yönelik olmaması nedeniyle, 4688 sayılı Kanun’un 32’nci maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Sonuç olarak; bundan sonra imzalanacak sözleşmelerin mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapılması ve sosyal denge tazminatı sözleşmelerinde, sosyal denge tazminatının tutarının belirlenmesi ve uygulanmasına ilişkin hükümler dışında herhangi bir hüküm konulmaması gerekmektedir.

BULGU 18: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi

Kurum tarafından emlak vergisinin %10’u nispetinde tahakkuk ettirilerek tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin katkı paylarının, mevzuatta öngörülen sürede İzmir Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ödenmediği tespit edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun “Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı” başlıklı 12’nci maddesinde belediyelerce, tahakkuk eden emlak vergisinin %10’u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirileceği ve bunun emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği ifade edilmiş, tahsil edilen bu tutarların da tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği belirtilmiştir. Ayrıca tahsil edilen katkı payını söz konusu süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının

Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği de düzenlenmiştir.

Aynı maddede katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlama hususunda belediye başkanlarına da sorumluluk yüklenmiş ve ödenmeyen payların, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine belediyenin İlbank'tan aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği belirtilmiştir.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "Çeşitli hükümler" başlıklı 3'üncü maddesinde; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'inci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevlerin, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığınca yürütüleceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Kurumun 2020 yılı açılış bilançosuna göre İzmir YİKOB'a göndermesi gerektiği halde göndermediği taşınmaz kültür varlıkları payı tutarı 8.108.769,92 TL'dir. 2020 yılı içerisinde emlak vergisi mükelleflerinden 6.905.149,82 TL taşınmaz kültür varlıkları katkı payı tahsil edilmesi sonucunda toplam tutar 15.013.919,74 TL'ye ulaşmıştır.

Kamu idaresi cevabında, tahsil edilen katkı paylarının nakit yetersizliği nedeniyle zamanında ödenemediğini, söz konusu borçların 7256 sayılı Kanun kapsamında yapılandırıldığını ve yapılandırma sonrası dönem borçlarının da her ay düzenli ödendiğini ifade etmiştir. Ancak 2020 yılı sonu itibariyle ilgili idareye gönderilmiş ya da mahsup edilmiş katkı payı tutarı 3.944.126,71 TL olup geriye kalan 11.069.793,03 TL'nin ise İzmir YİKOB'a gönderilmediği tespit edilmiştir. Nitekim taşınmaz kültür varlıklarının korunması için tahsil edilen katkı paylarının süresinde ödenmemesi nedeniyle söz konusu katkı paylarının gecikmeden kaynaklanan faizleri ile birlikte İlbank tarafından kesildiği tespit edilmiştir.

Bu itibarla; herhangi bir gecikme cezasına maruz kalınmaması için bahsi geçen katkı paylarının belediye tarafından ilgili idareye zamanında yatırılması gerekmektedir.

BULGU 19: İmar Programlarının Zamanında Hazırlanmaması Nedeniyle 1/10 Oranında Emlak Vergisi Uygulanmasına Devam Edilmesi ve Kısıtlılığın Devam Eden Alanlar Hakkında Tam Verinin Olmaması

İmar programlarının mevzuatta öngörülen süre zarfında hazırlanmaması nedeniyle, tasarrufu kısıtlanmış bina ve arsalara ilişkin emlak vergisinin 1/10 oranında uygulanmaya devam edildiği ve ilgili alanlarda emlak vergisinde kısıtlılığın devam edip etmediği hakkında tam ve bütüncül veri olmadığı tespit edilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde; kanunlar veya diğer mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa veya araziye ilişkin olarak emlak vergisinin, kısıtlamanın devam ettiği süre zarfında 1/10 oranında uygulanacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Kanun'un ilgili hükmüne dayanılarak yürürlüğe konulan Tasarrufu Kısıtlanan Bina, Arsa ve Arazi Hakkında Yönetmelik'in 2'nci maddesinde ise, imar planlarında, resmi yapılara, tesislere ve okul, cami, yol, meydan, otopark, yeşil saha, çocuk bahçesi, pazar yeri, hal, mezbaha ve benzeri umumi hizmetlere ayrılmış olması sebebiyle üzerinde inşaat yapılmasına izin verilmeyen arsalar ile esaslı değişiklik ve ilaveler yapılmasına izin verilmeyen binaların tasarrufu kısıtlanmış sayılacağı; bu hallerde kısıtlı vergilemenin, imar planının kesinleştiği tarihi izleyen yılbaşından itibaren yapılacağı; kısıtlamanın, ilgili arsa veya binanın bulunduğu alan imar programına alınmaya (imar programının kesinleştiği tarihe) kadar devam edeceği ifade edilmiştir.

Ayrıca, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 3 ay içerisinde bu planları tatbik üzere 5 yıllık imar programlarının hazırlanacağı; aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise imar planlarında umumi hizmetlere ayrılan yerlerden imar programına alınanlara ilişkin olarak emlak vergisi ödemesinin durdurulacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 02.11.2020 tarih ve 112 Karar No'lu Belediye Meclisi Kararına istinaden 5 yıllık imar programının onayı için İzmir Büyükşehir Belediyesine gönderildiği anlaşılmıştır. Ayrıca kısıtlı alanlarda uygulanan emlak vergisine ilişkin işlemlerin incelenmesi sonucunda Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından ilgili alanın kısıtlı olup olmadığı parsel bazında sorgulama yapıldığı ve İmar ve Şehircilik Müdürlüğünden tam ve bütün verilerin alınmaması sebebiyle kısıtlılığın devam eden alanlarda 1/10 oranında emlak vergisi uygulanmaya devam edildiği anlaşılmıştır.

Tasarrufu kısıtlanmış bina ve arsalarla ilişkin emlak vergisinin doğru hesaplanabilmesi için, Mali Hizmetler Müdürlüğü ile İmar ve Şehircilik Müdürlüğü arasında bilgi akışına ilişkin eşgüdümün sağlanması gerekmektedir.

BULGU 20: İhale Komisyonlarında Muhasebe veya Mali İşlemlerden Sorumlu Üye Görevlendirilmemesi

İdarenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu gereğince gerçekleştirdiği ihalelerde ihale komisyonlarında muhasebe veya mali işlemlerden sorumlu üye görevlendirilmediği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde ihale komisyonunun nasıl oluşturulacağına ilişkin düzenleme yapılmış, muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla ihale komisyonunun teşkil edileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, İdarenin gerçekleştirdiği 9 adet ihalede muhasebe veya mali işlemlerden sorumlu üye görevlendirilmediği tespit edilmiştir. Muhasebe ve mali işlemlerden sorumlu üye görevlendirilmeyen ihaleleri gösteren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 18: Muhasebe ve Mali İşlemlerden Sorumlu Üye Görevlendirilmeyen İhaleler

İhale Kayıt No	İhalenin Adı
2019/629595	Bayraklı Belediyesi Spor İşleri Müdürlüğünde Ve Müdürlüğe Bağlı Olan Spor Tesislerinde 2020 Yılı İçerisinde Spor Kurslarında Çalıştırılacak Kısmi Zamanlı (12800 Saat) Eğitim Hizmeti Alımı İşi
2020/12204	Spor Malzemeleri Alım İşi
2020/21781	Bayraklı Belediyesi Sınırları İçinde Bulunan Muhtelif Parklarda Kullanılmak Üzere Dökme Kauçuk Zemin Kaplama Yapılması İşi
2020/61179	Bayraklı Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü Muhtelif Mal ve Hırdavat Malzemesi Alımı
2020/61577	Bayraklı Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü Dezenfektan ve Koku Giderici Alımı
2020/328532	Bayraklı Belediyesi Araştırma ve Geliştirme Müdürlüğü ve Müdürlüğe bağlı Bayraklı Belediyesi Sosyal Etkinlik Merkezi (BAYSEM)'nde çalıştırılacak kısmi zamanlı koordinatör, öğretmen ve eğitimci hizmeti alımı işi
2020/414570	Bayraklı Belediyesi Sınırları İçinde Bulunan Park, Bahçe ve Yeşil Alanlarda Kullanılmak Üzere Çocuk Oyun Grupları, Kent Ekipmanları, Açık Alan Spor ve Karo Kauçuk Alımı İşi
2020/573244	Soru bankası, yaprak test, ödüllü sınav, deneme sınavı, düzey kontrol sınavı ve optik form
2020/632222	Bayraklı Belediyesi Araştırma ve Geliştirme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet göstermekte olan Bayraklı Belediyesi Sosyal Etkinlik Merkezi (BAYSEM)'nde çalıştırılacak kısmi zamanlı öğretmen hizmeti alımı işi

İdarenin gerçekleştireceği ihalelere ilişkin ihale komisyonunun teşkilinde, 4734 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesi kapsamında muhasebe veya mali işlemlerden sorumlu üye görevlendirmesi sağlanmalıdır.

BULGU 21: Teşkilat Şemasında Yer Almayan ve Fiilen İcra Edilmeyen Müdürlüklere Atama Yapılması

İdarenin teşkilat şemasında yer almayan ve bütçesinin olmaması sebebiyle fiilen icra edilmeyecek 5 müdürlüğe atama yapıldığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 33'üncü maddesi ile kanun koyucu, her kurumda çalıştırılacak personelin tamamı için görev yerlerinin belirtilerek kadro tespiti zorunluluğunu getirmiş, kadrosuz memur çalıştıramayacağını kurala bağlamıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 63'üncü maddesine göre belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir. Benzer bir düzenleme 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 31'inci maddesinde yapılmıştır. Anılan Kanun'a istinaden çıkarılmış olan 1 seri numaralı Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ'de de harcama yetkisinin kim tarafından kullanılacağı açıkça belirtilmiştir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik'in Kadroların Tespiti başlıklı 9'uncu maddesine göre birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadro unvanları hizmet gereklerine uygun olarak belirlenir ve fiilen icra edilmeyen hizmetlere ilişkin kadro unvanları kullanılamaz.

Yapılan incelemede, 13.10.2020 tarihli görevlendirmelere istinaden teşkilat şemasında yer almamakla beraber bütçesi olmayan 5 adet birim müdürlüğüne atama yapıldığı tespit edilmiştir. İlgili atamalarda ataması yapılan personelin maaşlarını Mali Hizmetler Müdürlüğü'nden alacak olması ataması yapılan birim müdürlüklerinin bütçesinin olmadığını ve doğal olarak harcama yetkisinin kullanılamayacağı anlamına gelmektedir. Ek olarak harcama yetkisinin kullanılmaması ilgili görevlerin fiilen icra edilmesini engellemektedir.

Bu sebeple, belediyede teşkilat şemasında mevcut olmayan kadro ve unvanlarla atama yapılmaması ve personel istihdam edilmemesi uygun olacaktır.

BULGU 22: İdareye Ait Bazı Yapıların Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması

Yapı kullanma izin belgelerine ilişkin yapılan incelemede iki belediye hizmet binasının yapı kullanma izin belgesinin olmadığı tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 30'uncu maddesinde yapı kullanma iznine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Anılan madde gereğince yapının tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımların kullanılabilmesi için inşaat ruhsatı veren belediyeden izin alınması gereklidir.

Yapılan incelemede, İdareye ait Onur Mahallesi Hizmet Tesisi ile Doğançay Mahallesinde bulunan Şantiye Hizmet Binasının yapı kullanma izin belgesinin olmadığı görülmüştür. Söz konusu taşınmazlara ilişkin bu belgelerin alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 23: Genel Aydınlatma Kapsamındaki Parkların İşletme Yükümlülüğünün Enerji Dağıtım Şirketine Devredilmemesi

İdareye ait elektrik faturalarının incelenmesi sonucunda genel aydınlatma kapsamındaki parkların enerji dağıtım şirketine devredilmediği tespit edilmiştir.

Genel Aydınlatma Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasında genel aydınlatma kapsamına alınan yerler belirlenmiştir. Anılan maddenin dördüncü fıkrasında; *“Halkın ücretsiz kullanımına açık ve kamuya ait park, bahçe, yürüyüş yolu, tarihi ve ören yerlerinin aydınlatılması ile alt – üst geçit, yaya alt – üst geçidi ve trafik sinyalizasyonu için gerekli sistemlerin tesisi ve işletilmesi ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına aittir. İlgili kurum ve kuruluşlar tesis edip bakım – onarımını yaptıkları bu tür tesislerin işletme yükümlülüğünü dağıtım şirketine devredebilirler.”* denilmiştir.

Yapılan incelemede, İdarenin sorumluluğunda bulunan 50 adet parktan 38 adedinin işletme yükümlülüğünün dağıtım şirketine devredilebilir konumda iken devredilmediği ve 59.414,93 TL ek mali külfete katlandığı görülmüştür. İşletme yükümlülüğü devredilmeyen parkların elektrik abonelik listesini gösteren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 19: İşletme Yükümlülüğü Devredilmeyen Parkların Elektrik Abonelik Listesi

Park Adresi	Birim Fiyat (TL)	Kullanılan Tüketim Miktarı (Kwh)	Toplam Tutar (TL)	Genel Aydınlatma Birim Fiyat (TL)	Genel Aydınlatma Toplam Tutarı (TL)	Tesislerin Devir Edilmesi Durumunda Ödenecek Tutar (TL)
243 Sk. No:2/1 Manavkuyu Mh.	0,46998	5.447	2.560,07	0,337854	1.840,35	719,72
273/1 Sk. No:4 Park Ayd. Mansuroğlu Mh. 273/1 286 Mansuroğlu	0,46998	5.788	2.720,28	0,337854	1.955,52	764,76
1597/1 Sk No:18 Park Adalet Mh.1900/1 Adalet	0,46998	3.728	1.751,99	0,337854	1.259,45	492,54
1620/45 Sk. 75. Yıl Mh. 1620/45 2166 75.Yıl	0,46998	18.546	8.716,12	0,337854	6.265,75	2.450,37
Park 1643/11 14 Adalet	0.46998	6.068	2.851,61	0,337854	2.049,94	801,68
Dumlupınar Cd. Park Aydınlatması Manavkuyu Mh	0.46998	4.268	2.006,07	0,337854	1.442,10	563,97
617/5 Sk. No.7 Park Ayd. Osmangazi Mh.	0.46998	8.919	4.191,52	0,337854	3.013,15	1.178,37
Osmangazi Mah. 617 No:5	0.46998	7.022	3.300,34	0,337854	2.372,51	927,83
Park Sulama 260 275/7 11 Mansuroğlu	0.46998	31.748	14.921,08	0,337854	10.726,30	4.194,78
2085 Sk. Park Tepekule Mh. 2085 1921 Tepekule	0.46998	1.523	715,71	0,337854	514,50	201,21
2166 Sk. R.Şevket İnce Mh. 2166 1847/14 R.Şevket İnce	0.46998	1.227	576,84	0,337854	414,67	162,17
Şehit Hakan Uysal Sk. 1637 Sok Park Önü Bayraklı Mh.	0.46998	26.314	12.367,13	0,337854	8.890,35	3.476,79
1609 Sk No:12 D:37 Park 75. Yıl Mh.	0.46998	20.918	9.830,85	0,337854	7.067,09	2.763,76
1597/1 Sk No:18 Havuz Adalet Mh.	0.46998	3.328	1.564,22	0,337854	1.124,47	439,75
1898 Sk. Direk 2479-3/C Bayraklı Mh.	0.46998	11.613	5.457,65	0,337854	3.923,33	1.534,32
Gümüşpala Mah.7049 No:5	0.46998	21.171	9.950,06	0,337854	7.152,79	2.797,27
275/10 Sk. Manavkuyu Mh.	0.46998	11.210	5.268,33	0,337854	3.787,24	1.481,09
273/4 Sk. No:3/1 Park Ayd. Mansuroğlu Mh.	0.46998	17.343	8.151,05	0,337854	5.859,53	2.291,51
Manavkuyu Mh. 6067/9	0.46998	39.948	18.774,76	0,337854	13.496,59	5.278,17
Latması 252 Sk. No:21 Manavkuyu Mh.	0.46998	22.217	10.441,62	0,337854	7.506,16	2.935,47

T.C. Sayıştay Başkanlığı

275/13 Sk. No:3/1 Park Aydınlatması Manavkuyu Mh.	0.46998	24.860	11.683,72	0,337854	8.399,06	3.284,66
Park Aydınlatması Sakarya 275/13 20 Manavkuyu	0.46998	19.192	9.019,65	0,337854	6.483,94	2.535,70
592/15 Sk. No.28 Park Aydınlatması Osmangazi Mh.	0.46998	17.907	8.415,95	0,337854	6.049,96	2.365,98
Dumlupınar Cd. No:150/2 Park Aydınlatması Manavkuyu Mh.	0.46998	6.776	3.184,55	0,337854	2.289,28	895,28
286 Sk. No:20/1 Park Ayd. Mansuroğlu Mh.	0.46998	273	128,24	0,337854	92,19	36,05
Park Aydınlatma 617 273/1 45 -1 Osmangazi	0.46998	6.270	2.946,84	0,337854	2.118,39	828,45
Sakarya Cd. No:38/1 Kazım Dirik Mh.	0.46998	5.459	2.565,69	0,337854	1.844,39	721,29
258 Sk. No:13 Parka Ayd. Mansuroğlu Mh.	0.46998	11.804	5.547,67	0,337854	3.988,04	1.559,62
616/8 Sk. No:6 Tufan Bey Apt. C Park Aydınlatma Osmangazi Mh.	0.46998	511	240,16	0,337854	172,64	67,52
1921 Sk. Şehit Serkan Görücü Parkı İçi Bayraklı Mh.	0.46998	644	302,50	0,337854	217,46	85,04
1847/14 Sk. No:5 Halaçoğlu Apt.Parkı Soğukkuyu Mh.	0.46998	830	390,27	0,337854	280,55	109,72
7355 Sk. İle 7355/1 Sk. Kesişi Yamanlar Mh.	0.46998	744	349,82	0,337854	251,48	98,35
7600 Sk. Park Postacılar Mh.	0.46998	177	83,07	0,337854	59,72	23,35
226 Sk. Park Aydınlatma Mansuroğlu Mh.	0.46998	893	419,51	0,337854	301,58	117,94
250 Sk. Manavkuyu Mh.	0.46998	74.746	35.129,16	0,337854	25.253,26	9.875,90
7360 Sk. Onur Mh.	0.46998	1.132	532,10	0,337854	382,51	149,59
590/2 Sk. No:11 Aydınlatma Osmangazi Mh.	0.46998	102	47,94	0,337854	34,46	13,48
6061/1 Sk. İçi Park Soğukkuyu Mh.	0.46998	9.018	4.238,28	0,337854	3.046,77	1.191,51
TOPLAM			211.342,41		151.927,48	59.414,93
Not 1: İdarenin işletme yükümlülüğünü üstlendiği parklarda tarife türü "Aydınlatma" olarak uygulanmaktadır.						
Not 2: Hesaplamalar yapılırken abonelerin sadece 2020 yılına ait elektrik enerjisi tüketim (Kwh) değerleri alınmıştır. Diğer tüketim vergileri hesaplamalara dahil edilmemiştir.						

Belediye kaynaklarının ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla işletme yükümlülüğü devredilebilecek parkların enerji dağıtım şirketine devredilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

BULGU 24: Bakanlık İzni Alınmadan Yabancı Mahalli İdarelerle Kardeş Kent İlişkisinin Kurulması

Bakanlık izni alınmadan yabancı mahalli idarelerle kardeş kent ilişkisinin kurulduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 74'üncü maddesinden yurt dışı ilişkilere ilişkin düzenleme yapılmıştır. Anılan mevzuat gereğince yabancı mahalli idarelerle kurulacak kardeş kent protokolü için Çevre ve Şehircilik Bakanlığında izin alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, 07.01.2020 tarih ve 10 sayılı Belediye Meclis Kararına istinaden Azerbaycan Karabağ Cebrail Kenti; 04.08.2020 tarih ve 79 sayılı Belediye Meclis Kararına istinaden Bulgaristan Bansko Belediyesi ile kardeş kent ilişkisinin kurulduğu; fakat anılan Bakanlıktan izni alınmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Kanun gereğince yabancı mahalli idarelerle kurulacak kardeş kent protokolü için Çevre ve Şehircilik Bakanlığında izin alınması sağlanmalıdır.

BULGU 25: İlbank Sermaye Kesintilerinin Bütçe Giderleriyle İlişkilendirilmemesi

Belediyeye genel bütçe vergi gelirlerinden verilen aylık paylardan yapılan sermaye kesintilerinin bütçe gideri olarak kaydedilmediği görülmüştür.

08.02.2011 tarih ve 27840 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe giren 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre; İlbank'ın ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir. Yine aynı maddede 5779 sayılı Kanun'a göre her ay Hazine ve Maliye Bakanlığı ve İlbank tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarlar, sermaye tavanına ulaşana kadar İlbank'ın ödenmiş sermayesine ekleneceği belirtilmiştir.

Buna göre, belediyelerin ortağı olduğu İlbank'ın ödenmiş sermayesine eklenecek kaynaklar arasında, belediyelere genel bütçe vergi gelirlerinden verilen aylık payların yüzde ikisi oranında yapılacak kesintiler yer almaktadır. Bu kesintiler belediyelerin İlbank sermayesinde bulunan paylarını ifade etmektedir.

Bununla birlikte Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğini düzenleyen 178'nci maddesinde, bu hesabın kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in hesabın işleyişini gösteren 180'inci maddesinde ise; özel kanunlarında sermayeye eklenmesine yetki verilen kârların, bir taraftan 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, 600- Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği ve ayrıca söz konusu tutarın 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Bayraklı Belediyesi 2020 yılı yevmiye kayıtları üzerinde yapılan incelemede; İlbank sermaye payı olarak kesilen tutarların yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak 830- Bütçe Giderleri Hesabına kaydedilmediği görülmüştür. Ancak kaynakta kesinti yapılmak suretiyle İlbank'ın sermayesine eklenen bu tutarlar için bütçe gideri hesaplarının kullanılması gereklidir.

Tablo 20: Bütçe Gideri Olarak Kaydedilmeyen İlbank Sermaye Kesintileri

Yevmiye No	Açıklama	Tutar
1148	İller Bankası Ocak Ayı Sermaye Payı Kesintisi	175.269,25
1839	2020 Yılı Şubat Ayı Sermaye Payı Kesintisi	141.249,24
2808	2020 Yılı Mart Ayı Sermaye Payı Kesintisi	158.518,89
3827	İller Bankası Nisan Ayı Sermaye Payı Kesintisi	168.662,43
4368	2020 Yılı Mayıs Ayı Sermaye Payı Kesintisi	86.892,93
5679	Haziran Ayı İller Bankası Sermaye Payı Kesintisi	115.508,17
7121	Temmuz Ayı İller Bankası Sermaye Payı Kesintisi	129.963,21
8309	Ağustos Ayı İller Bankası Sermaye Payı Kesintisi	130.153,67
9826	Eylül İller Bankası Sermaye Payı Kesintisi ve Gelir Kaydı	178.737,32
10909	Ekim Ayı İller Bankası Sermaye Payı Kesintisi ve Gelir Kaydı	231.503,62

11513	Kasım Ayı İller Bankası Sermeye Payı Kesintisi	160.621,06
13369	İller Bankası Sermeye Payı Kesintisi	180.153,66
TOPLAM		1.857.233,45

İlbank sermaye payı olarak kesilen tutarların 830-Bütçe Giderleri Hesabına kaydedilmemesi 2020 yılı İdare kayıtlarında bu hesabın 1.857.233,45 TL noksan görünmesine neden olmuştur.

BULGU 26: Sözleşmeli Personele Yapılan Sosyal Denge Tazminatı Ödemelerinin Prime Esas Kazanca Dahil Edilmemesi

Sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemelerinin prime esas kazanca dâhil edilmediği, bu suretle işveren ve işçi hisselerinin eksik hesaplandığı tespit edilmiştir.

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prime esas kazançlar" başlıklı 80'inci maddesinin birinci fıkrasında, anılan Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları hakkında açıklamalara yer verilmiş, (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde ise prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın prime esas kazanç hesabına dâhil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemelerinin prime esas kazanca dahil edilmediği görülmüştür.

Anılan mevzuat gereğince sözleşmeli personele ödenen sosyal denge tazminatı ödemelerinin prime esas kazancın tespitinde dikkate alınarak prim matrahına eklenmesi gerekmektedir.

BULGU 27: İhalelerde Şirket Ortaklarının Yasaklılık Sorgulamasının Yapılmaması

İdare tarafından gerçekleştirilen ihalelerden teklif veren şirketin ve teklifi imzalayan yetkililerin yasaklılık sorgulaması yapılırken söz konusu şirketin ortaklarına yönelik yasaklılık sorgulaması yapılmadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılmayacak olanlar" başlıklı 11'inci maddesinde, doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına

hiçbir şekilde ihalelere katılmayacak olanlara ilişkin düzenleme yapılmıştır. Anılan Kanun'un 17'nci maddesinde yasak fiil ve davranışlar; 59'uncu maddesinde ise isteklilerin ceza sorumluluğu düzenlenmiştir.

Anılan madde hükümlerine istinaden, haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayenin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar ve vekiller hakkında da yasaklama kararı verileceği, haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verileceği belirlenmiştir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından gerçekleştirilen ihalelerde ihalede teklif veren şirketin ve yetkililerinin yasaklılık sorgulaması yapılırken söz konusu şirketlerin ortaklarına yönelik yasaklılık sorgulamasının yapılmadığı tespit edilmiştir. Şirket ortaklarının yasaklılık sorgulamasının yapılmadığı ihaleleri gösteren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 21: Şirket Ortaklarının Yasaklılık Sorgulamasının Yapılmadığı İhaleler

İhale Kayıt No	İhale Adı
2019/280652	Bayraklı İlçesi Dahilindeki Kentsel Temizlik İşi Kapsamında Kullanılmak Üzere Araç ve İş Makinası Kiralanması İşi
2020/61577	Bayraklı Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü Dezenfektan Ve Koku Giderici Alımı
2020/328532	Bayraklı Belediyesi Araştırma ve Geliştirme Müdürlüğü ve Müdürlüğe bağlı Bayraklı Belediyesi Sosyal Etkinlik Merkezi (BAYSEM)'nde çalıştırılacak kısmi zamanlı koordinatör, öğretmen ve eğitimci hizmeti alımı işi

Gerekli yasaklılık sorgulamalarının yapılmaması durumunda firmaların ihaleye katılma yeterlilik ve koşullarına sahip olmadığı halde, İdarenin gerçekleştirdiği ihalelere katılımını mümkün hale getirmektedir. Belirtilen risklerin giderilmesi için, yasaklılık sorgulamasının mevzuatta belirtilen kişilerin tamamını kapsayacak şekilde yapılması gerekmektedir.

BULGU 28: Bazı İhalelerde Sosyal Güvenlik Kurumuna Bildirim Zorunluluğuna Uyulmaması

İdare tarafından gerçekleştirilen bazı ihalelerin Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) zamanında veya hiç bildirilmediği tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prim ve idari para cezası borçlarının hakedişlerden mahsubu, ödenmesi ve ilişiksizlik belgesinin aranması" başlıklı 90'ıncı maddesine göre, İdare ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde SGK'ya bildirmekle yükümlüdür. Diğer taraftan, Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik'in "İhalelerin bildirim" başlıklı 5'inci maddesinde de 5510 sayılı Kanun çerçevesinde düzenleme yapılmıştır.

Yapılan incelemede, İdare tarafından gerçekleştirilen 3 ihalenin SGK'ya bildirilmediği; 2 ihalenin ise SGK'ya zamanında bildirilmediği görülmüştür. SGK'ya bildirim zorunluluğuna uyulmayan ihaleleri gösteren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 22: SGK'ya Bildirim Zorunluluğuna Uyulmayan İhaleler

İhale Kayıt No	İhale Adı	Sözleşme Tarihi	SGK'ya Bildirim Tarihi
2019/280652	Bayraklı İlçesi Dahilindeki Kentsel Temizlik İşİ Kapsamında Kullanılmak Üzere Araç ve İş Makinası Kiralanması İşİ	23.08.2019	13.09.2019
2019/405381	Bayraklı Belediye Başkanlığı 2020 Yılı Hizmet Binaları Arasında Ses, MplsVpn, Data Servisleri, Ddos Atak Engelleme, Akıllı Fax, Wifi Erişim Mpls Me Hizmeti, AdslVpn 5651 Loglama Ve Güvenlik Hizmeti İletişim Hizmeti Satın Alınması İşİ	10.10.2019	-
2019/690952	Muhtelif Baskı Hizmeti Alımı İşİ	07.02.2020	-
2020/17635	Yemek Hizmeti Alımı	10.03.2020	-
2020/328532	Bayraklı Belediyesi Araştırma ve Geliştirme Müdürlüğü ve Müdürlüğe bağlı Bayraklı Belediyesi Sosyal Etkinlik Merkezi (BAYSEM)'nde çalıştırılacak kısmi zamanlı koordinatör, öğretmen ve eğitimci hizmeti alımı işİ	29.07.2020	07.09.2020

Anılan mevzuat hükümleri gereğince İdare tarafından gerçekleştirilecek ve bildirilmesi zorunlu ihalelerin zamanında SGK'ya bildirilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 29: Tahsil Edilen Kişilerden Alacakların Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi

Belediyenin 2020 yılı mizanı ile yevmiye defteri kayıtları incelendiğinde, tahsilinde bütçeye gelir kaydedilecek alacaklar tutarının belediye bütçesine gelir kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140- Kişilerden Alacaklar Hesabının işleyişini düzenleyen 112'nci maddesinde;

“a) Borç

1) Bütçe giderleri hesabına borç kaydedilmek suretiyle fazla ve yersiz verildiği, gerek yılı içerisinde, gerekse yılı geçtikten sonra tespit edilenler; Sayıştay ve mahkemelerce tazmin hükmedilenler ile zamanaşımına uğratılan alacaklardan dolayı Sayıştay tarafından sorumluları adına tazmin hükmedilen tutarlar bu hesaba borç, tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak;

1) Bu hesapta kayıtlı alacaklardan nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarlardan; tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmesi gerekenler bir taraftan 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç, bu hesaba alacak; diğer taraftan 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, ... kaydedilir.”

hükümleri yer almaktadır.

2020 yılında yapılan yevmiye kayıtları incelendiğinde; Sayıştay ilamları uyarınca tahakkuk ettirilmiş ve tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmesi gereken alacakların 2020 yılı içerisinde tahsil edildiği halde bütçeye gelir kaydı (Örneğin; 590, 2301, 2505, 3129, 4931 ve 9578 no.lu yevmiyeler) yapılmadığı görülmüştür.

Bu nedenle 2020 yılı İdare kayıtlarında 800-Bütçe Gelirleri Hesabı eksik görünmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kurum Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazlardan Elde Edilen Kira Gelirlerinin Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ile Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Süresi Geçmiş Teminat Mektuplarına İlişkin Gerekli İşlemlerin Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Bazı Taşıtların Yakıt Bedeli Dâhil Olacak Şekilde Kiralanması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.

Avukatlık Vekalet Ücretlerinden Kaynaklı Gelirlerin Eksik Tahakkuk Ettirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Bilançoda Yer Alan Taşınmaz Hesaplarının Gerçeği Yansıtması	2018	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular bölümünde bulgu 1 “Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması” başlığı ile yer verilmiştir.
Bir Kısım Taşınmazın Satışlarından Elde Edilen Hasılatın Tamamının Gelir Kaydedilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Eğlence Vergisi Tahakkuklarının Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus

			düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Tutulan Teminat Kesintilerinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarının Gerçeği Yansıtılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş

			olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Sürekli İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
15 -31 Aralık Dönemine İlişkin Hesaplanan İşçi Ücretlerinin Ödenmesinde Bütçe Emanetleri Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Muhtelif Hizmet Alımlarının Açık İhale Usulü Yerine Kanunda Belirtilen Şartlar Oluşmamasına Rağmen Pazarlık Usulüyle Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Araç Kiralama İhalesine Katılımda Belirlenen Yeterlik Kriterlerinin Rekabeti Engelleyici Hususlar İçermesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı

			uygulamaya son verilmiştir.
Belediye Taşınmazlarının İhale Yapılmaksızın Ecrimisil Uygulamak Suretiyle Belediye Şirketine Kullandırılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Gerekli Şartlar Oluşmadığı Halde Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Alım Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Gecekondü Fonu Hesabının Amacı Dışında Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı

			uygulamaya son verilmiştir.
Kalkınma Ajansı Payının Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Maddi Duran Varlıklara Yönelik Değer Artırıcı Nitelikteki Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular bölümünde 1 no.lu bulguda yer verilmiştir.
Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı

			uygulamaya son verilmiştir.
Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarında Hatalı Olarak Takip Edilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Alınan Banka Kredilerine İlişkin Faiz Giderlerinin Muhasebeleştirilmesinde Dönemsellik İlkesine Uyulmaması ve Gider Tahakkukları Hesaplarının Hatalı Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Geçici Kabulü Yapılan İşlere Ait Ödemelerin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması Sebebiyle Giderler Hesabının Dönemsellik İlkesine Aykırı Olarak Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresince bulgu konusu husus düzeltilmiş olup hatalı

			uygulamaya son verilmiştir.
--	--	--	--------------------------------